

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет
Факультет митної справи, матеріалів та технологій
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОЇ СПРАВИ У
ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

Виконав: здобувач вищої освіти
групи ГРС-41
Мирончук Ольга Василівна

(підпис)

Керівник:
Доктор філософії
Кравчук Ірина Миколаївна

(підпис)

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«__» _____ 2023р.
Гарант освітньої програми:
к.г.н., доцент ГРОМИК О.М.

(підпис)

Луцьк–2023 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет митної справи, матеріалів та технологій

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа

Освітня програма: Готельно-ресторанна справа

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Л. Матвійчук

«__» _____ 2023 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мирончук Ольги Василівни

1. Тема кваліфікаційної роботи «Розвиток готельної справи у Волинській області»

Керівник роботи: Кравчук І.М., доктор філософії

затверджені наказом вищого навчального закладу від «27» грудня 2022 р. № 966/01-02

2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи до 01.06.2023 р.

3. Вихідні дані до роботи *статистичні дані, літературні джерела за темою дослідження, законодавчі та нормативні акти, що регламентують діяльність розвитку готельної справи.*

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Вступ

Розділ 1 .

Розділ 2

Розділ 3.

Висновки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним значенням обов'язкових креслень):

1. *Фактори розвитку готельного бізнесу у Волинській області.*

2. *Чинники впливу на стан та розвиток готельного бізнесу у Волинській області.*

3. *Етапи надання готельних послуг.*

4. *Динаміка туристичного збору за 2016-2021 роки м.Луцьк.*

5. *Аналіз хостелів Луцька*

6. *Аналіз готелів Луцька.*

6. Консультанти розділів роботи

Розділи	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
<i>Розділ 1.</i>	Кравчук І.М.		
<i>Розділ 2.</i>	Кравчук І.М.		
<i>Розділ 3.</i>	Кравчук І.М.		
<i>Висновки</i>	Кравчук І.М.		

7. Дата видачі завдання 15.09.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра	Строки виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми кваліфікаційної роботи	до 15.09.2022	
2	Бібліографічний огляд	до 27.12.2022	
3	Розділ 1.	до 10.01.2023	
4	Розділ 2.	до 14.03.2023	
5	Розділ 3.	до 15.03.2023	
6	Висновки	до 22.04.2023	
7	Формування списку використаних джерел	до 29.04.2023	
8	Формування додатків	до 12.05.2023	
	Оформлення ілюстративного матеріалу	до 24.05.2023	
9	Попередній захист кваліфікаційної роботи бакалавра	до 24.05.2023	
10	Нормоконтроль	до 26.05.2023	
11	Інструментальна перевірка на академічний плагіат	до 26.05.2023	
12	Представлення кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту	до 01.06.2023	

Здобувач вищої освіти _____ (Мирончук О.В.)

Керівник кваліфікаційної роботи _____ (Кравчук І.М.)

АНОТАЦІЯ

Мирончук О.В. Розвиток готельної справи у Волинській області. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота здобувача першого бакалаврського рівня освіти спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа». Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2023.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

У роботі досліджено розвиток готельної справи у Волинській області.

У теоретичній частині досліджено аспекти розвитку готельного бізнесу. Зокрема, розвиток готельно-ресторанного бізнесу у Волинській області.

Аналітична частина базується на розрахунках щодо покращення розвитку готельного бізнесу у Волинській області.

У проектній частині подані сучасні тенденції розвитку готельного бізнесу та пропозиції щодо удосконалення розвитку готельного бізнесу у Волинській області.

У висновках подана загальна інформація за результатами дослідження.

Ключові слова: готельна індустрія, послуги, готелі, ресторан.

ABSTRACT

Myronchuk O.V. Development of the hotel business in the Volyn region. - Manuscript.

Qualification work of the first bachelor's level of education specialty 241 Hotel and restaurant business of the educational and professional program "Hotel and restaurant business". Lutsk National Technical University. Lutsk, 2023.

The bachelor's qualification work consists of an introduction, three sections, conclusions and proposals, a list of used sources, appendices.

The paper examines the development of the hotel business in the Volyn region.

In the theoretical part, the aspects of hotel business development are investigated. In particular, the development of the hotel and restaurant business in the Volyn region.

The analytical part is based on calculations regarding the improvement of the development of the hotel business in the Volyn region.

The project part presents modern trends in the development of the hotel business and proposals for improving the development of the hotel business in the Volyn region.

The conclusions provide general information based on the results of the study.

Keywords: hotel industry, services, hotels, restaurant.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	9
1.1. Розвиток готельного бізнесу у Волинській області	9
1.2. Готельна індустрія як вид економічної діяльності	10
1.3. Чинники впливу на стан та розвиток готельного бізнесу у Волинській області	11
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	12
2.1. Аналіз сучасного стану готельного бізнесу у Волинській області	12
2.2. Аналіз та оцінка готельного бізнесу у Волинській області	16
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	22
3.1. Сучасні тенденції розвитку готельного бізнесу	22
3.2. Пропозиції щодо удосконалення розвитку готельного бізнесу у Волинській області	25
ВИСНОВКИ	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТКИ	37

ВСТУП

Актуальність теми. В нашій країні спостерігається інтенсивний розвиток готельно-ресторанного бізнесу. Цей процес зачіпає майже кожного, оскільки споживачами цих послуг значною мірою є усі мешканці та гості міста. Сучасне життя неможливе без відпочинку в затишному кафе та проживання в комфортабельному готелі. Співробітники багатьох підприємств та організацій користуються послугами ресторанів, кафе, буфетів під час робочого дня, а також послугами готелів при виїзді у відрядження. В останні роки все більша кількість людей обирає як місце проведення банкетів з нагоди будь-яких урочистих заходів ресторани різного рівня та класу, а також готелі для заселення гостей, запрошених з інших міст. Нині всюди з'являються нові підприємства цієї галузі різні як у розмірі, і з виду послуг. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу також має велике значення для створення та модернізації туристичної інфраструктури регіону. На думку більшості дослідників, основним фактором, що стримує розвиток в'їзного туризму у Волинській області, є відсутність індустрії туризму та гостинності, що відповідає сучасним міжнародним стандартам.

Сьогодні на ринку готельно-ресторанних послуг виникла реальна конкуренція, а споживач став більш досвідченим, що поставило перед менеджментом підприємств цієї сфери послуг цілу низку нових завдань, таких як необхідність підвищення ефективності виробництва, зміцнення конкурентної позиції, а це неминуче пов'язано із впровадженням у повсякденну практику ведення бізнесу сучасних досягнень менеджменту та маркетингу. Волинська область має можливості для успішного розвитку готельного господарства.

Актуальність і недостатня ступінь розробленості стратегічних підходів до розвитку підприємств ресторанного бізнесу вимагають, щоб вони стали об'єктом спеціального наукового дослідження, в якому теоретичні аспекти поєднувалися б з практичними та були б спрямовані на вдосконалення

менеджменту якості обслуговування підприємствами галузі. Особливої важливості набуває пропозиція для підприємств ресторанного бізнесу інструментарію розробки стратегій та оцінки їхньої економічної ефективності.

Метою дослідження є аналіз та оцінка основних показників впливу на рівень розвитку стану готельного бізнесу у Волинській області та пошук шляхів покращення досліджуваного виду туризму.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- проаналізувати сучасного стану готельного бізнесу у Волинській області;
- дослідити чинники впливу на стан та рівень розвитку готельного бізнесу в Україні;
- проаналізувати сучасний стан готельного бізнесу в Україні;
- здійснити оцінку ресурсів готельного бізнесу у Волинській області;
- запропонувати перспективи та шляхи розвитку готельного бізнесу у Волинській області.

Об'єктом дослідження є процеси розвитку готельного бізнесу у Волинській області.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів готельного бізнесу у Волинській області.

Методи дослідження виконані на основі результатів застосування комплексного аналізу та системного підходу до вивчення досліджуваних процесів розроблено рекомендації щодо розвитку готельного бізнесу у Волинській області.

Інформаційною базою дослідження під час написання роботи використовувалися монографії, навчальні посібники, статті у наукових періодичних виданнях, нормативно-правові документи, дані мережі Інтернет. Інформаційною базою дослідження є статистична інформація туристичних організацій, Державної служби статистики України, Головного управління статистики у Волинській області.

Практичне значення отриманих результатів полягає в у комплексному розкритті сутності ділового туризму, його поняття, ресурсів розвитку.

Представлено сучасні тенденції розвитку ділового туризму. Отримані результати можуть використовуватись при виконанні відповідних тем та спецкурсів.

Структура роботи. Робота складається з вступу 3 розділі висновків, містить 36 сторінок, 7 рисунків, 4 таблиць, 1 додаток та 49 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРИТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Розвиток готельного бізнесу у Волинській області

На сьогоднішній день індустрія туризму та гостинності перебуває у жорстких умовах конкурентної боротьби за кожного клієнта та змушена вкрай стрімко реагувати на зовнішні зміни умов господарювання. При цьому, незважаючи на нестабільну економіко-політичну ситуацію у світі, готельно-туристичний бізнес активно розвивається. Зростання туризму в усьому світі викликає активне розширення готельних послуг[6].

Волинська область багата на природні та історико-культурні ресурси та займає вигідне географічне положення. Через її територію проходять транспортні шляхи, які сполучають Європейський Союз із країнами Європи. Багата історія області, рідкісні історичні пам'ятки, самобутня культура, відносна відкритість та її готовність до співпраці – все це сприяє інтенсивному розвитку як туристичної, і готельної сфери[30].

Наявність значної кількості закладів гостинності, а також їх вигідне географічне розміщення безпосередньо впливають на кількість туристів, хоча й не є вирішальним чинником розвитку туризму.

Функціонування готельного господарства України на сучасному етапі виявило наявність сприятливої тенденції поступового виходу цієї галузі з кризи, що проявляється у збільшенні рентабельності підприємств, підвищенні завантаження готелів, особливо тих, які розташовані у великих містах, в курортних місцях, традиційних туристичних центрах. Хоча в цілому стан цього бізнесу залишається досить нестабільним і важким[44].

1.2. Готельна індустрія як вид економічної діяльності

Готельна індустрія як вид економічної діяльності включає надання готельних послуг та організацію короткострокового проживання у готелях, кемпінгах, мотелях, шкільних та студентських гуртожитках, будинках для приїжджих.

Сьогодні індустрія гостинності є наймогутнішою системою господарства регіону або туристичного центру та важливу складову економіки туризму.

У Волинській області надається особливе значення розвитку туризму, у якому бачать фактор, здатний позитивно вплинути в майбутньому на вирішення багатьох соціально-економічних проблем міста. Вигідне географічне та адміністративно-політичне становище Волинської області дає додаткові можливості для збільшення потоку іноземних туристів та розвитку індустрії туризму загалом. Велике значення для реалізації потенційних можливостей щодо створення конкурентоспроможної та рентабельної промисловості гостинності мають налагоджені міжнародні зв'язки[1].

На сучасному етапі не можна не враховувати, що до готельного бізнесу додали безліч нових малих, середніх та великих структур, у тому числі функціонують з іноземною участю. Формування нового соціально-економічного середовища істотно змінює становище та роль готельних структур[33].

Управління готельними структурами всіх класів і типів в умовах ринку багато в чому складніше, ніж при централізованому регулюванні економіки, що пов'язано з необхідністю їх оперативної гнучкої адаптації до ситуації, що постійно змінюється з урахуванням високої невизначеності середовища та загострюваних конкурентних відносин[40].

Підвищення конкурентоспроможності та динамічний розвиток готельного сектору національного господарства значною мірою залежить від ефективності

форм та методів його регулювання та підтримки. Оцінюючи ефективність рекламного інструментарію, що використовується зараз у готельній сфері, можна констатувати необхідність удосконалення багатьох його складових.

1.3. Чинники впливу на стан та розвиток готельного бізнесу у Волинській області

На розвиток готельного бізнесу у Волинській області впливають як зовнішні чинники, так і внутрішні[24]. До них відносяться:

- зацікавленість уряду у розвитку туристичної галузі, для чого приймаються законодавчі акти, що стимулюють та регулюють розвиток готельного бізнесу;

- зацікавленість у прийомі туристів та забезпечення безпеки здоров'я та життя гостей у місцях відпочинку. Для цього пред'являються певні вимоги до санітарного стану засобів розміщення та пунктів забезпечення харчуванням;

- рівень цін на послуги виступає одним із найважливіших факторів при виборі готелю, хостелу та іншого місця для відпочинку;

- місця, що належать до світової культурної цінності, часто відвідуються туристами. Саме тому у таких місцях часто проводяться екскурсійні програми.

Сезонність також впливає на туристичний та готельний бізнес зокрема. У зимовий сезон значно зменшується наплив туристів, тому представники готельного бізнесу мають знижувати ціни до найнижчого рівня, щоб залучити якусь кількість туристів. Також енергійно розвивається зимовий вид туризму. У цей період активно надаються послуги бізнесу: конференції, семінари, зустрічі[28].

Найбільшим попитом користуються готелі комфорт та стандарт класів, розраховані на гостей із середнім рівнем доходу. Щодо сучасних тенденцій розвитку, то все більше туристів обирають сьогодні економ-сегмент: хостели, міні-готелі, кемпінг. Цінителі сервісу та еко-відпочинку віддають перевагу готелям глемпінгу. Не лише молодь та студенти, а й активні мандрівники

найчастіше вибирають для зупинки варіанти з мінімальними розцінками за ніч[39].

Одним з важливих факторів, що впливають на розвиток готельного та ресторанного бізнесу є екологічний, який визначає, наскільки споживач задоволений обслуговуванням, відпочинком, атмосферою гостинності, безпекою та благотворного оздоровчого впливу.

Також мають значення політико-правові чинники: політична обстановка у регіоні, пом'якшення адміністративного контролю у сфері гостинності.

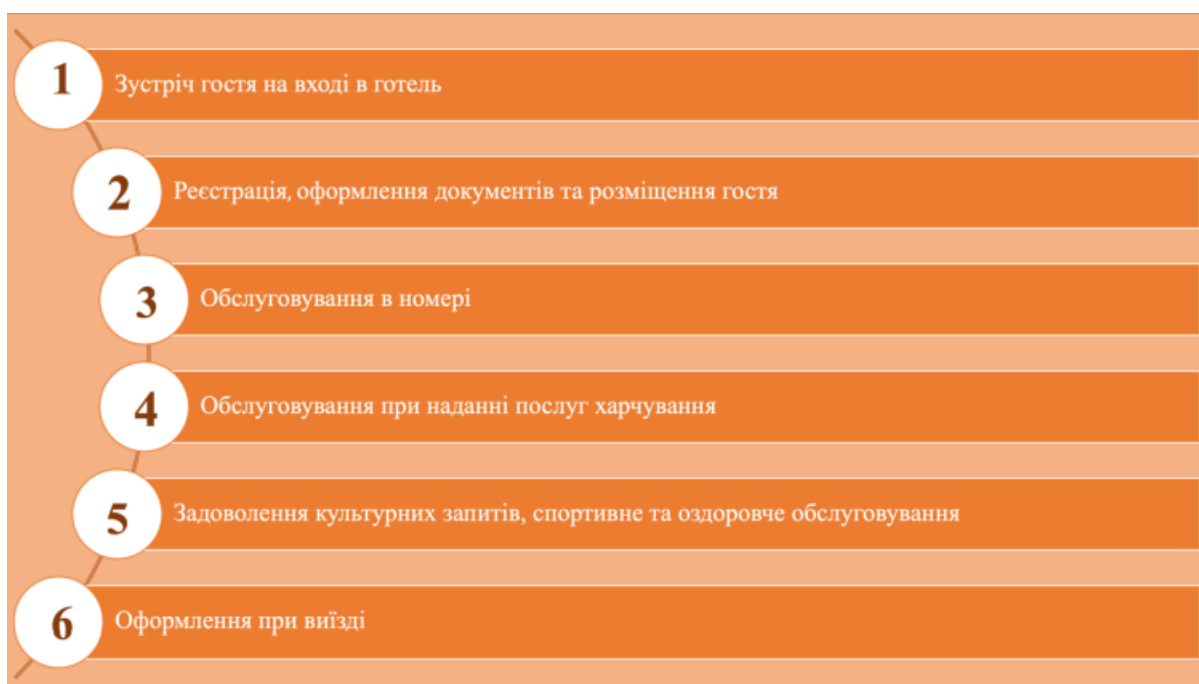

Рис. 1.1 Етапи надання готельних послуг [15]

На розвиток підприємств індустрії гостинності впливають і техніко-технологічні фактори, пов'язані з науково-технічний прогресом[2]. Відкриваються можливості для вдосконалення та виробництва нових видів послуг, використання інформаційних технологій.

Чинниками, що впливають на сферу гостинності, є[25]: матеріально-технічні фактори, споживання та пропозиція готельно-ресторанних послуг; поглиблення сегментації ринку; удосконалення засобів та методів масової інформації та зв'язків з громадськістю просування, рекламу та реалізацію послуг підприємств промисловості гостинності; підвищення професійного

рівня кадрів підприємств харчування та готелів; пріоритетний розвиток приватного бізнесу у сфері гостинності.

В останні роки кількість факторів, що впливають на попит послуг, помітно зросла. Споживачі з високим рівнем доходів демонструють відповідно високу вибірковість та вимогливість до якості послуг підприємств індустрії гостинності. У зв'язку з цим до чинників, визначальним поведінка споживача, ставляться мотиви та причини[41].

Аналіз перерахованих факторів свідчить про існування взаємозв'язку між розвитком готельно-ресторанного бізнесу та регіону. Підприємства індустрії гостинності інтенсивніше розвиваються там, де стабільні економічна та політична ситуація, а також різноманітна соціально-культурна інфраструктура. Чинники, що стримують розвиток готельного та ресторанного бізнесу у регіоні – це його економічна, політична та фінансова нестабільність, доходи споживачів, інфляція, безробіття[3].

Тому, готельне господарство – складова частина туристичної індустрії. Матеріальна база, яка посідає одне з перших місць під час формування туристичної інфраструктури, Туристична сфера загалом та готельна індустрія зокрема стають швидко зростаючим бізнесом.

РОЗДІЛ 2.

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

2.1. Аналіз сучасного стану готельного бізнесу у Волинській області

Готельно-ресторанний бізнес є важливим для розвитку престижу в очах іноземних споживачів, які будуть приїжджати до країни на відпочинок або по роботі, іноземних інвесторів, які будуть готові робити вкладення в даний бізнес, а також для кожного українця незалежно від того, з якою метою він приїде до того. чи іншого готелю чи хостелу. Як можна побачити, цей вид бізнесу є невід’ємною частиною економіки країни, і саме для того, щоб ця сфера розвивалася дуже важливим є вести за нею контроль та постійно проводити аналіз динаміки її показників. Розглянемо рисунок 2.1 у якому наведено динаміку туристичного збору протягом 2016-2021 рр. у місті Луцьку.

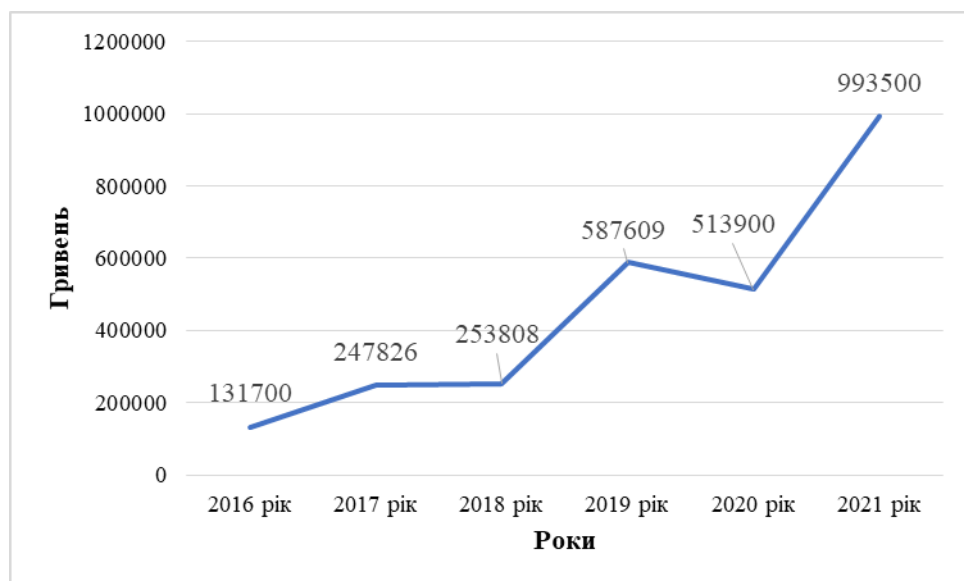

Рис. 2.1 Динаміка туристичного збору за 2016-2021 роки м. Луцьк

З рисунку ми можемо спостерігати динаміку збільшення кількості туристичних надходжень з 2016-2021 рр. майже у 8 разів більше ніж на початок періоду, а саме на 861800 грн., або на 654,4%. Це свідчить про те, що за аналізований період туристична привабливість Луцьку зросла в рази, оскільки

туристичний збір є своєрідним показником розвитку сфери гостинності. Зменшення у 2020 році на 73709 грн, або на 12,5% у порівнянні з минулим періодом характерне через початок пандемії COVID-19 в Україні, це призвело до скорочення туристичних поїздок та послуг, які надають готельні установи.

Таблиця 2.1

Готелі Луцька

№	Готель	Кількість номерів	Кількість ліжко-місць
1	Noble Boutique Hotel	35	55
2	Україна	23	148
3	Срібні лелеки	68	136
4	Світязь	83	140
5	Мотор	34	57
6	Профспілковий	48	94
7	Околиця	9	14
8	Кедем	60	121
9	Алекс	5	10
10	Mojo Boutique Hotel	22	46
11	Maximus	7	18
12	Версаль	11	22
13	Лучеськ (на стадії реконструкції)	-	-
14	Ірен	8	16
15	Ratio di Fiori	15	28
16	Corner House	8	16
17	Пауер Хаус	15	17
18	Rhombus	17	33
19	Спейс Рент	20	40
20	Адреналін	12	26
21	Колобок	19	36
22	Формула+	15	25
23	Золота підкова	5	10
	Разом	539	1108

Джерело: [5]

Як було вказано вище, важливим є престиж готельно-ресторанного бізнесу в очах громади, а також іноземних споживачів послуг, тому пропонуємо розглянути таблиці туристичних потоків до Волинської області.

Хостели Луцька

№	Хостел	Кількість номерів	Кількість ліжко-місць
1	Софа	3	10
2	Хостел Волинського технікуму Національного університету харчових технологій	7	29
3	Друзі	6	22
4	Парасолька	8	32
5	Затишок	3	16
6	Lutsk G84	26	40
7	Арт-хостел «Адреналін»	12	84
	Разом	66	233

Джерело: [5]

За даними виконавчого комітету Луцької міської ради можна побачити, що у Луцькій територіальній громаді розвинута готельна мережа. І станом на 2021 рік в закладах відпочинку Луцька можливе розміщення понад 1341 особи, 1108(82%) з яких можуть розмістити в собі 23 сучасні готелі, та 233(18%) можуть розмістити 7 сучасних хостелів.

Отже, враховуючи дані з таблиць ми можемо побачити що Луцька територіальна громада є доволі перспективною для потенційного споживача який бажає приїхати на відпочинок, або по роботі, в Луцьку дійсно велика кількість готелів, а також ліжко-місць для відпочинку. Також місто Луцьк має доволі позитивну динаміку по туристичному збору, що говорить нам про те що місто з кожним роком стає все більш привабливим для туристів.

2.2. Аналіз та оцінка готельного бізнесу у Волинській області

На даному етапі розвитку готельне господарство передбачає надання послуг розміщення, харчування та обслуговування, забезпечуючи комфортність перебування гостей.

Головною метою діяльності підприємств готельного господарства є надання бездоганного обслуговування.

Туристичні потоки до Волинської області

Рік	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності в області	У тому числі		
		Іноземні туристи	Туристи громадяни України, які виїжджали за кордон ⁺	Внутрішні туристи
2000	73126	1793	3299	68034
2005	57319	3433	8983	44903
2010	52041	4021	7740	40280
2015	15620	645	9327	5648
2016	26526	486	19446	6594
2017	17047	679	12429	3939
2018	21807	448	15396	5963
2019	27403	556	23635	3212
2020	10047	19	9164	864

Джерело: [5]

Як ми можемо побачити із таблиці, найбільше туристів у період 2000-2020 рр. припадає на 2000 рік. У період цих років кількість туристів загалом зменшилася на 63079 осіб, а саме на 86,3%. Також ми можемо спостерігати, що найменша кількість туристів припадає на 2020 рік у розмірі 10047 осіб. Якщо брати динаміку за роками то ми можемо спостерігати динаміку зменшення кількості туристів за 2000-2015 рр. на 57 506 осіб, або на 78,6%. Надалі ми можемо бачити коливання в динаміці, а саме в період 2015-2016 рр. було збільшення кількості туристів на 10906, або на 69,8%, потім в період з 2016-2017 рр. ми спостерігаємо динаміку зменшення на 9479 осіб, або на 35,7%, за 2017-2018 рр. збільшення на 4760 осіб, або на 27,9%, за 2018-2019 рр. збільшення на 5596 осіб, або на 25,6%, а за 2019-2020 рр. зменшення на 17356 осіб, або на 63,3%. Якщо за весь період проаналізувати кількість туристів за групами, то ми можемо бачити що найбільше у відсотковому співвідношенні зменшилася кількість іноземних туристів на 98,9% (1774 осіб).

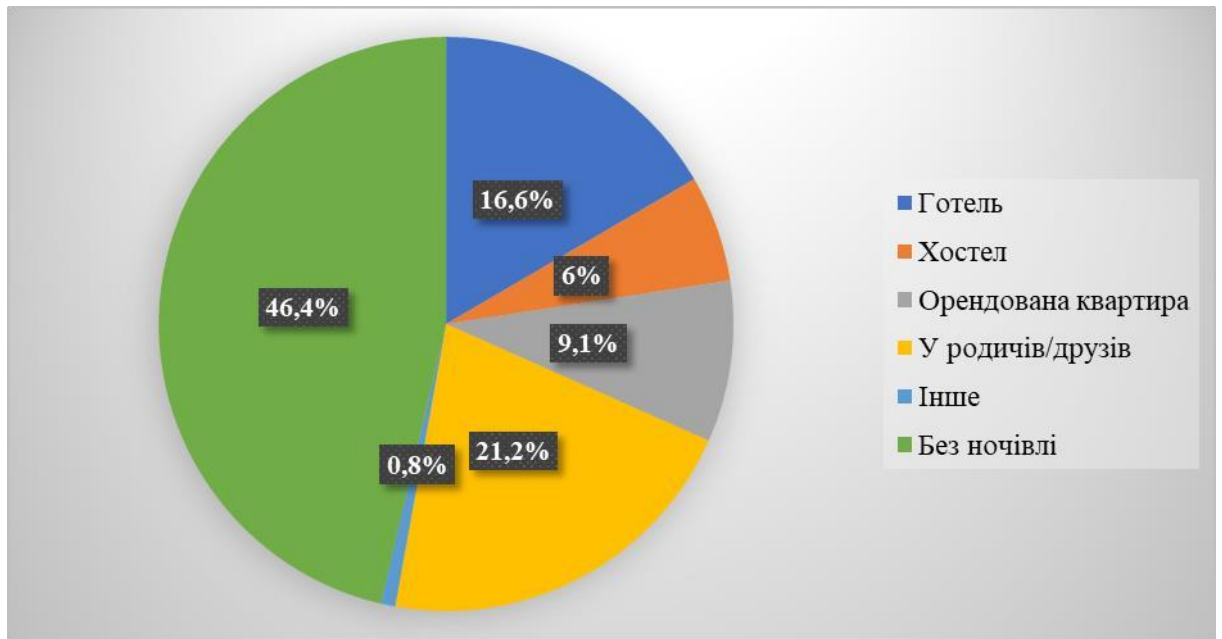

Рис. 2.2 Структура видів розміщення туристів у м. Луцьк за 2019 рік

З рисунку ми можемо спостерігати, що найбільшу частину складає відпочинку туристів складає у друзів та родичів, але незважаючи на це, туристи у яких немає друзів чи родичів в містах найбільше користуються готелями і хостелами, це говорить про те, що є попит на відпочинок в подібних установах.

Також ми можемо спостерігати, що за даними Луцької міської ради в територіальній громаді розвинена мережа ресторанів та кафетеріїв. Станом на кінець 2020 року загальна кількість закладів становить 314 закладів, серед яких 294 у місті, та 19 за межами Луцька. Відповідно до даних Луцької міської ради на період 31.12.2020 року в Луцькій громаді діють 314 ресторанних закладів, серед яких 35 – бари, 73 – ресторани, 206 -кафетерії. Якщо брати у відсотках то, найбільшу частку займають кафетерії, а саме 65%, далі ресторани 23%, і найменшу частку займають бари 12%.

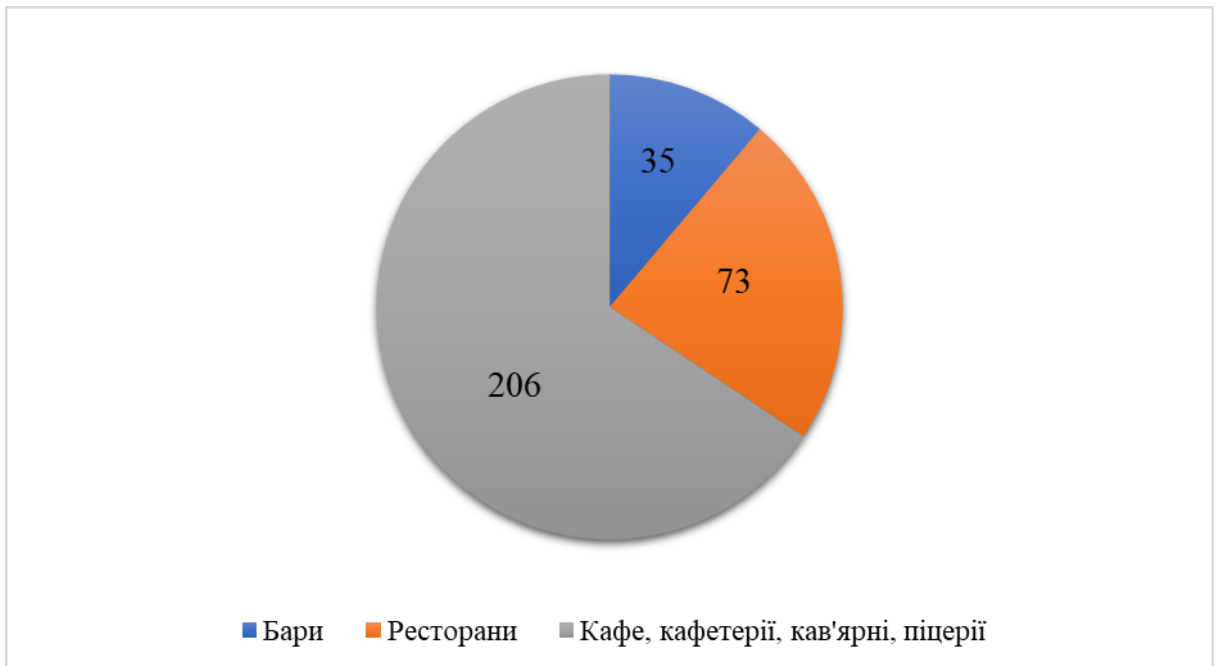

Рис. 2.3 Співвідношення кількості закладів ресторанного господарства Луцька станом на 1 січня 2021 року

На рисунку зображена динаміка кількості закладів ресторанного господарства в період 2018-2020 рр. в місті Луцьк. Таким чином ми можемо спостерігати на протязі трьох років динаміку зменшення чисельності барів в період з 2018-2020 рр на 43 установи, або на 62,3%, динаміку зменшення кількості кафе, кафетеріїв, кав'ярень, піцерій на 4 заклади, або на 2%, але при цьому ми можемо спостерігати значне збільшення кількості ресторанів на 46 установ, або на цілих 176,9%. Якщо говорити про загальну динаміку всіх закладів протягом досліджуваного періоду, то вона є майже незмінною та кількість установ зменшилася на 1 заклад, або на 0,3%.

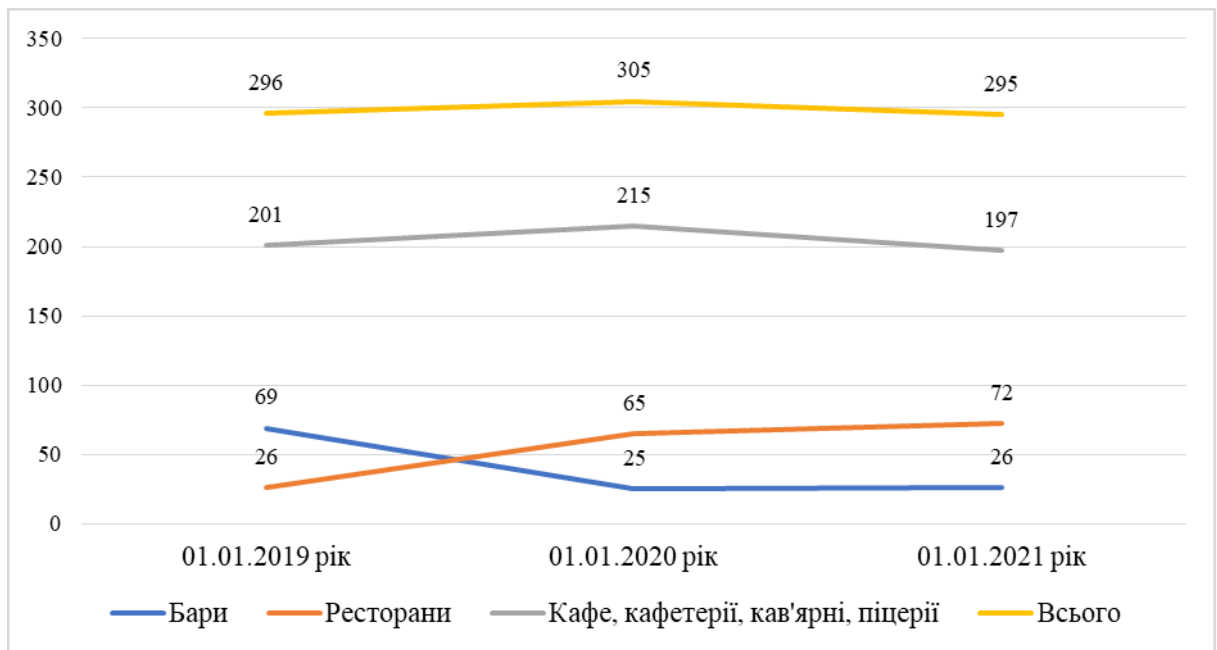

Рис. 2.4 Динаміка кількості закладів ресторанного господарства м. Луцьк за типами в період 2018-2020 рр.

Готельні установи мають право вільно встановлювати ціну на свої послуги, так як в готельному бізнесі застосовується вільне ринкове ціноутворення. Кожен готель самостійно створює правила своєї цінової політики.

В таблиці були проаналізовані ціни найбільших готелів Луцької громади, в основному ці готелі розміщені в місті.

Таблиця 2.4

Цінова політика готелів Луцької громади за категоріями, грн.

Готель	Стандарт одномісний	Стандарт двомісний	Стандарт покращений	Напівлюкс	Люкс	Середня ціна
Готель «Noble»	1449	1800	2565	3915	5904	3126
Готель «Patio di Fiori»	1150	1220	1350	1580	2420	1544
Готель «Моjo»	-	1700	1850	2300	3900	2437
Готель «Срібні лелеки»	-	1390	1390	2190	2190	1790
Готель «Rhombus»	1200	1250	1250	1350	1800	1370
Готель «Україна»	860	1600	-	1800	1960	1555
Готель «Світязь»	626	995	1100	-	1100	955
Готель «Версаль»	-	1300	1600	-	1600	1500
Готель «Makis»	-	1150	1300	-	1500	1316

Джерело: [5]

Відповідно до даних з рисунків та таблиць можна сказати, що протягом останніх років кількість ресторанів значно збільшилася, це говорить нам про те, що на ресторани попит став більше ніж на інші харчувальні заклади, наприклад такі як бари. Також ми можемо бачити, що кількість туристів з кожним роком зменшувалася, а в 2020 році зменшилася майже втричі ніж в попередньому році[12]. В більшій частині це зумовлене появою пандемії COVID-19. Також ми можемо спостерігати те, що у людей є потреба в відпочинку саме в готелях та хостелах, чим в інших варіантах для ночівлі. І так як в Луцькій територіальній громаді доволі велика кількість готелів, турист може відпочити в готельному номері з середньою ціною приблизно 1500 грн.

РОЗДІЛ 3.

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

3.1. Сучасні тенденції розвитку готельного бізнесу

Останнім часом поряд із традиційними готелями та ресторанами стали з'являтися спеціалізовані підприємства зі скороченим набором послуг та страв, орієнтовані на обслуговування представників певного сегменту туристичного ринку.

Сьогодні готельне господарство Волинської області налічує близько 72 засобів розміщення, 17 з яких готелі. При цьому кількість номерів протягом останніх 20 років щорічно збільшується, що свідчить про значну динаміку зростання засобів розміщення туристів. Понад те, структура готельного господарства адекватно відбиває туристські потоки і за регіональним принципом: що більше внутрішніх туристів та іноземних відвідувачів у тому чи іншому регіоні світу, то більше коштів розміщення має цей регіон[7]. Навіть незважаючи на те, що числові дані в різних джерелах не збігаються, наведені вище приблизні дані говорять про себе: грандіозність готельної індустрії, стабільність її становища і зростання в часі висувають цю індустрію на одне з перших місць сьогодні і в майбутньому.

До основних тенденцій розвитку підприємств гостинності можна зарахувати такі [18]:

- ✓ поглиблення спеціалізації готельної та ресторанної пропозиції;
- ✓ освіта міжнародних готельних та ресторанных шляхів;
- ✓ розвиток мережі підприємств;
- ✓ використання в індустрію гостинності нових комп'ютерних технологій.

Пандемія змусила людей приділяти пильну увагу здоров'ю, і все свідчить, що тенденція збережеться протягом багато часу. Тому більшість людей вибирає готель, ґрунтуючись на якості прибирання та рівні безпеки для здоров'я

Створення унікальних вражень та досвіду – важлива складова гостинності. Трендом готельного бізнесу є персоналізація. Гості хочуть, щоб до їхніх бажань та потреб ставилися серйозно, пропонуючи індивідуальні послуги. 80% споживачів, опитаних Qubit, відкрито заявляють, що завжди змінюють зроблений вибір на користь пропозиції, яка задовольняє їхні особисті бажання. При цьому 25% клієнтів більш лояльно ставляться до туристичного бренду, якщо отримують актуальні пропозиції, що відповідають їхнім особистим потребам замість масових розсилок турів, які б вони ніколи не забронювали[45].

Сучасні тенденції у готельному бізнесі тісно пов'язані з технологіями, що захопили світ. Інновації допоможуть покращити якість обслуговування клієнтів, а також забезпечити безпеку для здоров'я та чистоту. Яскравий приклад застосування технологій у гостинності – заселення повністю безконтактний готель за допомогою електронного ключа[4].

Спорт – чудовий спосіб розслабитися та покращити якість життя. Постояльці готелів прагнуть розслаблення і готові за це платити. Новим трендом у готельному бізнесі стане розширення списку послуг, які допоможуть клієнтам залишатися активними та підтримувати фізичну форму. Виграють готелі, які мають тренажерні зали і СПА-центри, а також пропонують індивідуальні програми харчування та спортивні тренування[47].

Ще одна потужна тенденція готельного бізнесу та загалом гостинності – близькість до природи. Люксові готелі, розташовані в красивих місцях в оточенні зелені, гір чи води, приваблюють поціновувачів природної розкоші. Постояльці хочуть відчувати єднання із природою. Готелі мають приділити увагу індивідуальним послугам, які доповнять досвід. Готельно-ресторанний комплекс «Зелений гай» надихає своїм прикладом. Він розташований за Луцьком у зеленому лісі, підходить для відпочинку після важкої дороги, тут можна добре виспатись і насолодитись природою[46].

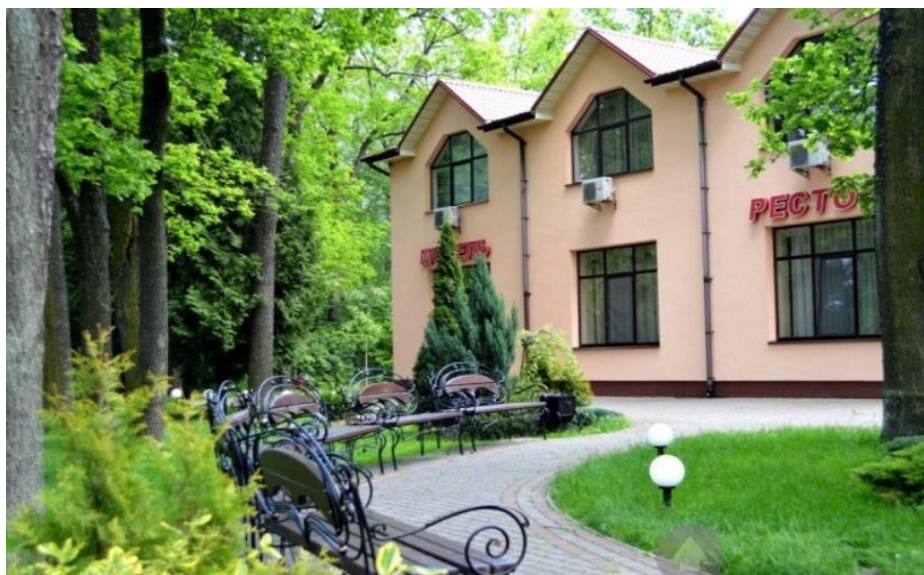

Рис. 3.1 Готельно-ресторанний комплекс «Зелений гай»

Екологічні варіанти проживання займають важливе місце у світових тенденціях у готельному бізнесі. Згідно з опитуваннями Booking.com 73% мандрівників мають намір зупинитися в зелених готелях під час наступних поїздок. Більше того, 70% людей упевнено, що з більшою ймовірністю забронюють житло, якщо воно екологічно чисте, навіть якщо шукають варіант для звичайного відпочинку. Опитування Condé Nast Traveler показало, що 58% мандрівників обирають виключно ті готелі, які допомагають зберігати навколишнє середовище або займаються благодійною допомогою місцевим мешканцям[47].

Рис. 3.2 Напрями нормативно-правового поля діяльності готельного бізнесу

Враховуючи сучасні тенденції у розвитку міжнародної торгівлі та туризму, неважко припустити, в якому напрямку розвиватимуться міжнародні готельні корпорації.

Тому в майбутньому можна буде спостерігати розвиток як стандартних готельних ланцюгів, так і окремих спеціалізованих готелів. Хоча, здається, спеціалізація готелів буде ширшою і різноманітнішою, тому частка їх на ринку готельних послуг значно збільшиться.

Сьогодні спостерігається тенденція будівництва вишуканих, неймовірно дорогих готелів, секрет гостинності криється все ж таки не в розкоші та пишноті, а у чуйності та здатності вгадати настрій та бажання клієнта. Скільки практика знає випадків, коли людина знаходить собі спокій і комфортність не там, де намагається їх знайти. Саме над цим хотілося б, щоб працювали у сфері надання готельних послуг[18].

3.2. Пропозиції щодо удосконалення розвитку готельного бізнесу у Волинській області

Темпи розвитку готельного бізнесу у Волинській області супроводжуються відкриттям все більшої кількості різних об'єктів бізнесу, в тому числі і готелів різних категорій, що посилює конкурентну боротьбу в готельній галузі та диктує бізнесу пошук нових рішень у розвитку.

Сьогодні гості будь-якого готелю очікують високого стандарту обслуговування, обираючи місце розташування на основі відгуків попередніх відвідувачів. Тому перед керівництвом готелю постає завдання забезпечити цей високий стандарт. А також вести безперервну роботу щодо покращення якості сервісу – своєчасно виявляти та усувати недоліки, розробляти стратегію підвищення рівня обслуговування та ретельно її дотримуватись[26].

Як теоретичні дослідження, так і практика показують, що від якості обслуговування залежить, чи відвідає гість вибраний готель ще раз чи ні. Якщо перше відвідування може стати результатом вдалої реклами, то лояльність

клієнта та подальші відвідування неможливі без задоволеності зробленим вибором. А задоволеність безпосередньо залежить від того, наскільки гостинним та ввічливим був персонал, чи зручним виявився номер, чи не було нарікань до прибирання та роботи обладнання. Наскільки реальність відповідала очікуванням гостя.

Огляд основних показників діяльності. Якщо падають витрати на утримання готелю та персонал, це може призвести до зниження рівня задоволеності сервісом гостей. При цьому потрібно знаходити ту золоту середину, при якій робити максимально можливе задоволення запитів клієнтів, але при цьому не викидати гроші на вітер.

Більшість готелів при прямому бронюванні надсилають гостям підтвердження на адресу електронної пошти. Якщо припустити, що конкретний постоялець ніколи ще не бронював номер у цьому готелі, лист — перше спілкування з новим гостем. Оскільки листи з рахунками найчастіше проглядаються, готелям потрібно використовувати цю можливість, щоб дізнатися про додаткові дані[29]. Готелям доцільно попросити гостей розповісти про свої переваги, щоб зробити їх перебування в готелі максимально комфортним і дізнатися, що пропонувати їм у майбутньому. Не завадить вставити в лист кнопки передплати соціальних мереж. Крім того, готелям доцільно використовувати відгуки інших користувачів як докази якості готельних послуг. Готелі можуть успішно використовувати контент, створений клієнтами. У таких розсилках можна надсилати відгуки чи статті, написані колишніми постояльцями. Вони спонукають нових гостей замовляти ті чи інші послуги та номери[14].

Підвищення інтересу у споживача до індивідуальних послуг. Індустрія гостинності в останні роки намагається дізнатися якнайбільше про своїх гостей, щоб грамотно підібрати меню послуг. Для цього готелі активно використовують мобільні програми та програми лояльності.

Створення «розумних» номерів з використанням голосової активації та інтернет-команд, щоб покращити гостьовий досвід. Ось лише деякі з функцій,

що тестуються: підключений планшет, що дозволяє регулювати світло і музику в кімнаті, закривати фіранки, нахилити спинку ліжка і керувати аудіовізуальним обладнанням. Установка у готелях цифрових кіосків чи терміналів.

Ключ від номера – мобільний телефон. У готелі Starwood Hotels and Resorts нещодавно ввели мобільний замок у номерах. Система SPG Keyless – це перша у світі система, що дозволяє клієнтам відкривати свої номери, просканувавши смартфон. Коли номер готовий, клієнтам надходить повідомлення та код[10].

Уся увага приділяється якості обслуговування клієнтів[1]. І соціальні мережі грають у цьому величезну роль, роблять обслуговування приємнішим. Деякі готелі хіба що привносять третій вимір, встановлюючи доступом до соціальних мереж у фойє. На табло показують контент, створений користувачами, найкращі фото гостей та дані сторінок у соціальних мережах тих, хто відвідав цей готель. Такі новинки показують гостям фото та події, а також просувають різні послуги.

В Україні можна застосовувати конкретні заходи, що вживаються за кордоном, що забезпечують ефективне функціонування туристичного та готельного сектора, а саме:

Формування єдиної концепції просування України на міжнародному туристському ринку як привабливою для туристів країни[8];

- ✓ Створення загального туристичного майстер-плану розвитку територій;
- ✓ Надання урядових гарантій, податкових преференцій та інших пільг фінансового характеру інвесторам та іншим особам, діяльність яких пов'язана з розвитком внутрішнього та в'їзного туризму;
- ✓ Формування сприятливого візового режиму для туристських відвідин країни;
- ✓ Створення сприятливих для інвесторів адміністративних процедур, надання інформаційної та консультаційної допомоги інвесторам.

Найбільш адекватною стратегією укріплення на ринку готельних послуг є поява готелів із рівнями 2-3 зірок. Цільовий сегмент підприємств цього сектора - представники внутрішнього туризму[19].

Створення єдиної мережі готелів з універсальним набором послуг та високим рівнем обслуговування за допомогою купівлі та реконструкції існуючого готельного фонду малої та середньої категорій може принести переваги, пов'язані з домінуванням на ринку.

Загалом розвиток готельного та ресторанного бізнесу залежить від економічного рівня розвитку країни, стану грошової сфери, платоспроможності населення, наявності дискретного доходу та рівня розвитку туристичної галузі.

ВИСНОВКИ

Вивчення та аналіз розвитку готельного бізнесу в Волинській області дозволили зробити такі висновки та пропозиції:

Волинська область має передумови для інтенсивного розвитку готельного бізнесу: сприятливі кліматичні умови, цікава історична спадщина, значний культурний, туристично-рекреаційний потенціал, вигідне географічне положення.

1. Важливим чинником, що впливає розвиток ресторанного бізнесу у Волинській області є туризм, що забезпечить велику приплив іноземних громадян до України.
2. Бізнес готельних послуг як вид підприємницької діяльності виявився найбільш наближеним до ринкових коливань попиту та пропозиції. Для самостійних підприємств, які надають готельні послуги, з'являється можливість вироблення системи оцінок сервісу над ринком
3. Аналіз ситуації, що склалася з функціонуванням готельних комплексів у положенні «на плаву» і «вгору» дозволяє з достатньою обґрунтованістю стверджувати, що ефективність готельного бізнесу пов'язана в першу чергу зі ступенем ефективності менеджменту.
4. Створення управлінської інфраструктури не пов'язані з великими інвестиціями, а вимагає, передусім, наявності управлінського потенціалу, представленого високопрофесійними кадрами управлінців, дефіцит яких у готельному бізнесі відчувається дедалі гостріше, що накладає відбиток на гостроту проблем у цій галузі.
5. Для укріплення на ринку готельних послуг можна запропонувати просувати ідею появи готелів з рівнями 2–3 зірки. При відсутності конкуренції краще недооцінювати потребу клієнтів у високому рівні обслуговування.

Вирішення та вдосконалення даних проблем збільшить кількість іноземних та українських споживачів; сприятиме зростанню фінансової стійкості та прибутковості закладів; підвищить ефективність менеджменту закладу;

сприятиме зростанню якості сервісу та послуг які надають заклади, та рівня їх обслуговування; поліпшення сприйняття споживачами іміджу та репутації даних організацій; дасть можливість закладам вийти на міжнародний ринок; збільшить кількість коштів які держава отримує з туристичного збору; сприяє збільшенню привабливості для вкладення коштів інвесторами в даний вид бізнесу, а також збільшенню відкриття нових філій, та установ готельно-ресторанного бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коцан Н. Н. Роль туризму в розвитку готельного господарства України в контексті інтеграції в європейську економіку URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kocan.htm (дата звернення: 10.05.2023).
2. Готельне господарство. URL: https://pidru4niki.com/12210605/rps/gotelne_gospodarstvo. (дата звернення: 10.05.2023).
3. Коцан Н. Н. Роль туризму в розвитку готельного господарства України в контексті інтеграції в європейську економіку. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kocan.htm (дата звернення: 10.05.2023).
4. Коцан Н. Н. Роль туризму в розвитку готельного господарства України в контексті інтеграції в європейську економіку. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kocan.htm (дата звернення: 10.05.2023).
5. Луцька Міська Рада. Офіційний сайт. URL: <https://www.lutskrada.gov.ua/pages/korotka-informatsiia-prolutsku-misku-terytorialnu-hromadu-roztashuvannia-klimat>. (дата звернення: 10.05.2023).
6. Типи сучасних готелів. URL: https://pidru4niki.com/1376102560339/turizm/tipi_suchasnih_goteliv. (дата звернення: 10.05.2023).
7. Типізація готельного господарства. [URL: <https://studfile.net/preview/9173653>] (дата звернення: 12.05.2023).
8. Бакеренко Н. П. Особливості діяльності підприємств готельної індустрії. Науковий вісник НЛТУ України.
9. Кальченко О. М. Інноваційно-інвестиційний механізм підвищення ефективності підприємств туристичної сфери. Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія «Економічні науки». 2011. № 11. С. 58–67

10. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4004-12>. (дата звернення: 12.05.2023).

11. Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи 59 управління безпечністю харчових продуктів (НАССР) : Наказ Мінагрополітики України від 01.10.2012 № 590. URL: <https://bit.ly/2R3JNhS>. (дата звернення: 10.05.2023).

12. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/803-2009-%D0%BF>. (дата звернення: 10.05.2023).

13. Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про вид об'єкта туристичної інфраструктури та його категорію : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.07.2013 № 470. URL: <https://bit.ly/>

14. ISO/FDIS 18513:2003 Tourism services-Hotels and tourism accommodation-Terminology

15. Реєстр свідоцтв про встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання), виданих Мінекономрозвитку. URL: <https://bit.ly/3uvdw1J>

16. Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, що виробляють м'яке морозиво (СанПін 42-123-5777-91) від 19.03.1991. URL: <https://bit.ly/3euUWRV>. (дата звернення: 10.05.2023).

17. Цивільний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>. (дата звернення: 10.05.2023).

18. Організація готельного обслуговування: підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк, Ю. С. Занько. — К.: Знання, 2011. — 366 с. URL:

https://pidru4niki.com/1584072017293/turizm/organizatsiya_gotelного_obsługovuvannya (дата звернення: 15.05.2023).

19. Готельна справа: Навчальний посібник/ І. В. Левицька, Н. В. Онищук–К.:Київ.нац.торг.-екон.ун-т,. Вінниця, ПП «ТД«Едельвейс і К» 2015. – 580 с.

20. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.05.2023).

21. Офіційний сайт ГО «Асоціація готелів та курортів України» (UHRA). URL: https://ring.org.ua/edr/uk/company/43851744_60 (дата звернення: 20.05.2023).

22. Домінська О.Я., Батьковець Н.О. Сучасний стан та інноваційні процеси розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2017. Вип. 52. С. 39– 41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2017_52_8 (дата звернення: 10.05.2023).

23. Завідна Л. Д. Готельний бізнес: стратегії розвитку : монографія / Л.Д. Завідна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. –600 с.

24. Онищук Н.В. Розвиток індустрії гостинності в Україні та світі. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 4(21). С. 297–304.

25. Ковальов М. Названо найкращі готелі України URL: <https://uain.press/news/nazvano-najkrashhi-goteli-ukrayiny-3732>.

26. Про готель. URL:https://11mirrors-hotel.com/ru/about/abouthotel?gclid=Cj0KCQiAxoiQBhCRARIsAPsvozOHnHUKjMkis8K_5nssLb0sq9mA8d2Imzb1SPDSVTRuE6Av849IOkaAqULEALw_wcB (дата звернення: 10.05.2023).

27. Головна. URL: <https://senator-apartments.com/ru> (дата звернення: 15.05.2023).

28. Swiss Hotel URL: <https://swiss-hotel.lviv.ua/uk/>. (дата звернення: 15.05.2023).

29. Kharkiv URL: <https://kharkiv-palace.com/ru/>. (дата звернення: 15.05.2023).

30. Hilton. URL: https://www.hilton.ru/hotels/hiltonkyiv/?WT.srch=1&WT.mc_id=zIMDPDA0EMEA1MB2PSH3PPC_Google_search4cid334023324_aid23712557604_me_kkwd331701323655Brand_Nano6KBPHIH7ru&utm_source=Google&utm_medium=ppc&utm_campaign=paidsearch&campaignid=334023324&adgroupid=23712557604&targetid=kwd-33170132365&gclid=Cj0KCQiAxoiQBhCRARIsAPsvoy5Y_uJ9hr43hdo1RxOthjuzItSYWFW8KRfHJJTlzFMzjeUZwTwVLcaAjyyEALw_wcB&gclsrc=aw.ds. (дата звернення: 10.05.2023).

31. Fairmont Grand Hotel URL: <https://www.fairmont-ru.com/kyiv/>. (дата звернення: 10.05.2023).

32. Astoria Hotel URL: <https://astoriahotel.ua/ru/>. (дата звернення: 10.05.2023).

33. InterContinental URL: <https://www.kyiv.intercontinental.com/ru>. (дата звернення: 10.05.2023).

34. Hyatt URL: https://www.hyatt.com/ru-RU/hotel/ukraine/hyatt-regencykiev/kievh_61 (дата звернення: 10.05.2023).

35. Atlas Deluxe URL: <https://atlasdeluxe.com/>. (дата звернення: 10.05.2023).

36. Національний інститут стратегічних досліджень. Щодо розвитку туризму в Україні в умовах підвищених епідемічних ризиків. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-06/turyzm-v-ukraini.pdf> (дата звернення: 10.05.2023).

37. Онищук Н.В. Розвиток індустрії гостинності в Україні та світі // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 4(21). С. 297–304.

38. Стан та перспективи розвитку туристичного та готельноресторанного бізнесу : колективна монографія / за ред. д.і.н., проф. Чепурди Г.М. –Черкаси : ЧДТУ, 2019. – 157 с.

39. Матвійчук Л., Барський Ю., Лепкий М., Карпюк І., Подоляк В. Напрями фінансового забезпечення розвитку туристичної галузі України в

сучасних умовах. // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 4(39). С. 570–577.

40. Номери URL: https://11mirrors-hotel.com/ru/about/abouthotel?gclid=Cj0KCQiAxoiQBhCRARIsAPsvozOHnHUkjMkis8K_5nssLb0sq9mA8d2Imzb1SPDSVTRuE6Av849IOkaAqULEALw_wcB (дата звернення: 20.05.2023).

41. Апартаменти URL: <https://senator-apartments.com/ru> (дата звернення: 10.05.2023).

42. Про нас URL: <https://swiss-hotel.lviv.ua/uk/> (дата звернення: 15.05.2023).

43. Номери Kharkiv Palace URL: <https://kharkiv-palace.com/ru/> (дата звернення: 10.05.2023).

44. Hilton номери URL: https://www.hilton.ru/hotels/hiltonkyiv/?WT.srch=1&WT.mc_id=zIMDPDA0EMEA1MB2PSH3PPC_Google_search4cid334023324_aid23712557604_me_kkwd331701323655Brand_Nano6KBPHIH7ru&utm_source=Google&utm_medium=ppc&utm_campaign=paidsearch&campaignid=334023324&adgroupid=23712557604&targetid=kwd-33170132365&gclid=Cj0KCQiAxoiQBhCRARIsAPsvoy5Y_uJ9hr43hdo1RxOthjuzItSYWFW8KRfHJJTlzFMzjeUZwTwVLcaAjyyEALw_wcB&gclsrc=aw.ds (дата звернення: 20.05.2023).

45. [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pinterest.ru/pin/597852919283217121/> 62 (дата звернення: 16.05.2023).

46. [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pinterest.ru/pin/19703317110123443/> (дата звернення: 16.05.2023).

47. [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pinterest.ru/pin/597852919279785779/> (дата звернення: 16.05.2023).

48. [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pinterest.ru/pin/597852919279785789/> (дата звернення: 16.05.2023).

49. [Электронный ресурс]. – 2022. – Режим доступа до ресурсу:
<https://www.pinterest.ru/pin/597852919279853197/> (дата звернення: 16.05.2023).

ДОДАТКИ

Межі та склад Луцької територіальної громади

